

УДК 655.1:311.3

DOI: <https://doi.org/10.31470/2786-6246-2024-8-66-74>**Качмар Сергій,***аспірант кафедри управління та бізнес-адміністрування Інституту післядипломної та довузівської підготовки Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника***Kachmar Serhii,***Postgraduate student of Department of Management and Business Administration at Institute of Graduate Studies and Pre-university Education of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-8519-447X>✉ serg_if@ua.fm**ЕФЕКТИВНІСТЬ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ВИДАВНИЧО-ПОЛІГРАФІЧНОЇ СПРАВИ: АНАЛІЗ ІНСТРУМЕНТІВ ТА ПІДХОДІВ****EFFICIENCY OF STATE REGULATION IN THE DEVELOPMENT OF PUBLISHING AND PRINTING: ANALYSIS OF TOOLS AND APPROACHES**

Анотація. Стаття присвячена дослідженню впливу державного регулювання на розвиток видавничо-поліграфічної галузі. Розглянуто актуальні проблеми та виклики, з якими стикаються видавництва та поліграфічні підприємства, а також розглядаються інструменти та підходи державного втручання, спрямовані на підтримку та розвиток цієї галузі. У статті розглядаються такі аспекти, як вплив законодавчого регулювання на видавничо-поліграфічну справу, механізми фінансової підтримки для видавництв та поліграфічних підприємств, а також роль державних програм у стимулюванні розвитку галузі. Проаналізовано праці відомих вчених щодо проблеми державного управління видавничо-поліграфічною галуззю. Проаналізовано ефективність різних інструментів державного регулювання, визначаючи їхні плюси та мінуси. Досліджено успішні та неуспішні підходи до підтримки видавничо-поліграфічної справи, а також проаналізовано можливості для покращення існуючих програм та стратегій. Додатково, у статті звертається увага на важливість розвитку інноваційних підходів у видавничо-поліграфічній галузі та їхній вплив на конкурентоспроможність і розвиток галузі в цілому. Розглянуто нові технології та методи у видавничому процесі, а також можливості їхнього впровадження за допомогою державної підтримки та стимулювання. Розроблено математичну модель, яка дозволяє узагальнити обґрунтування рішень щодо управління видавничо-поліграфічною галуззю, враховуючи різноманітні параметри та обмеження. Приведено рекомендації щодо оптимальних інструментів та підходів державного регулювання, спрямованих на підтримку та розвиток видавничо-поліграфічної галузі. Надано конкретні пропозиції щодо поліпшення існуючих програм та стратегій, а також обґрунтовано необхідність подальшого дослідження та розвитку нових інноваційних підходів для стимулювання розвитку цієї важливої галузі.

Ключові слова: державне регулювання, законодавство, книговидавнича справа, соціально-економічний розвиток, науково-технічний прогрес, інноваційні проєкти, Є-підтримка.

Abstract. This article is a comprehensive exploration of the influence of state regulation on the development of the publishing and printing industry. It examines the current problems and challenges faced by publishing and printing enterprises, and the tools and approaches of government intervention aimed at supporting and developing this industry. The article delves into the impact of legislative regulation on the publishing and printing business, the mechanisms of financial support for publishing houses and printing enterprises, and the role of state programs in stimulating the development of the industry. It analyses the works of renowned scientists on the problem of state management of the

publishing and printing industry. The effectiveness of various instruments of state regulation is evaluated, determining their pros and cons. Successful and unsuccessful approaches to support the publishing and printing industry are explored, and opportunities for improving existing programs and strategies are considered. The article underscores the importance of developing innovative approaches in the publishing and printing industry and their impact on the competitiveness and development of the industry as a whole. It examines new technologies and methods in the publishing process, and the possibilities of their implementation with the help of state support and stimulation. A mathematical model has been developed that allows for the generalization of decision-making regarding the management of the publishing and printing industry, considering various parameters and limitations. The article offers recommendations on the optimal tools and approaches of state regulation aimed at supporting and developing the publishing and printing industry. It provides specific proposals for improving existing programs and strategies, and highlights the potential for further research and development of new innovative approaches to stimulate the development of this important industry.

Keywords: state regulation, legislation, book publishing, socio-economic development, scientific and technical progress, innovative projects, E-support.

Постановка проблеми. У контексті сучасних трансформацій у видавничо-поліграфічній справі та швидкого розвитку цифрових технологій постає питання про ефективність державного регулювання в цій сфері. Попри наявність різноманітних інструментів та підходів до регулювання, досягнення стабільного та прогресивного розвитку видавничо-поліграфічної галузі залишається викликом для державної політики [1; 2]. Ця стаття спрямована на аналіз ефективності застосування державного регулювання у розвитку видавничо-поліграфічної справи, зокрема вивчення доступних інструментів та підходів [3]. Підвищення рівня конкурентоспроможності українських видавництв і поліграфічних підприємств, стимулювання інновацій та підтримка розвитку цієї галузі стають стратегічними завданнями, для вирішення яких необхідно оцінити ефективність інструментів, які використовує держава [4]. Умови війни в Україні створюють складні виклики для розвитку видавничо-поліграфічної справи та підтверджують необхідність ефективного державного регулювання у цій галузі [5; 6]. Зі зростанням потреб у підтримці інформаційної безпеки, підтримці національної ідентичності та культурного розвитку, державне втручання стає надзвичайно важливим [7]. Проблема полягає в тому, що в умовах військового конфлікту держава повинна забезпечити не лише функціонування видавничо-поліграфічної галузі як такої, але й захистити національну інформаційну безпеку, забезпечити доступ до об'єктивної та достовірної інформації, підтримати розвиток національної культури та літератури [6]. Однак, існуючі регуляторні механізми можуть бути недостатньо адаптованими до нових викликів, що виникають у зв'язку з воєнним станом. Отже, необхідно провести аналіз ефективності діючих механізмів державного регулювання розвитку видавничо-поліграфічної справи в умовах війни, а також розробити та впровадити стратегічні заходи для забезпечення сталого розвитку галузі та збереження національної інформаційної та культурної сфер [5]. Багато вчених звернули увагу на проблеми стагнації у національному видавничо-поліграфічному комплексі [7]. Однак, досі ніхто з них не розглядав державний механізм управління галуззю як цілісну систему, де кожен елемент впливає на інші, утворюючи нові цілісності з часом. Залишаються невивченими базові причинно-наслідкові зв'язки між зміною форми власності, здоров'ям конкурентного середовища та конкретними інструментами державної політики. Такий аналіз може виявити, як ці чинники взаємодіють між собою та впливають на загальний стан галузі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У вітчизняній та зарубіжній літературі приділяється багато уваги проблемам державного регулювання діяльності видавничо-поліграфічної справи. Зокрема, у статтях авторства С. Качмар [1] та О. Мельникова, висвітлено основні аспекти управління галуззю та перспективи їх формалізації для подальшого аналізу [2]. На законодавчому рівні діяльність книговидавничої справи закріплена Законом України «Про державну підтримку книговидавничої справи в Україні» від 06.03.2003 р. (№ 601-IV) [3]. Стаття «Про закони розвитку та функціонування видавничо-поліграфічної галузі», авторами якої є О. Мельников та ін., розглядає емпіричні закони розвитку та функціонування видавничо-поліграфічної галузі, що дозволяє науково пояснити наявні явища, події та факти, а також передбачити майбутні тенденції розвитку галузі [4]. Стаття О. Свінцицької «Управління інвестиційним процесом у видавничо-поліграфічній галузі» доповнює огляд з розгляду аспектів фінансового управління в галузі, що може бути важливим для розуміння ефективності державного регулювання [5]. К. Алексєєва репрезентує порівняння програм державної підтримки бізнесу в умовах війни досвіду різних країн щодо державної підтримки галузей у військових умовах [6]. П. Дрок досліджує процеси становлення та розвитку видавничо-поліграфічного сектору в Україні. Стаття висвітлює ключові аспекти і проблеми, що впливають на цю галузь [7]. О. Гальцов та М. Дмитриченко проводять огляд сучасного стану видавничої промисловості в Україні та аналізують основні тенденції та проблеми, з якими стикається галузь [8]. М. Корінько та Г. Желіховський вертають увагу на складні завдання, з якими стикається галузь у сучасних умовах [9]. Ю. Котляревський розглядає перспективи інноваційного розвитку галузі [10]. Ю. Сафонов та Ю. Михайловська у своїй спільній роботі «Аналіз поточного стану видавничо-поліграфічної промисловості в Україні» проводять дослідження стану видавничо-поліграфічної промисловості в Україні та висвітлюють основні проблеми та перспективи розвитку галузі [11]. Л. Тімашов у своїй статті розглядає питання державного регулювання у сфері видавництва [12]. Ця робота пропонує аналіз і можливі шляхи оптимізації державної політики у цьому напрямку. Ю. Воржакіна та А. Амелкіна розглядають актуальні питання розвитку галузі [13]. Ці джерела репрезентують основні фактори та інструменти державного втручання в розвиток видавничо-поліграфічної справи та дозволяють оцінити їх ефективність.

Мета статті полягає у проведенні аналізу ефективності застосування державного регулювання у розвитку видавничо-поліграфічної справи, включаючи оцінку різних інструментів та підходів, з метою визначення оптимальних стратегій та заходів для стимулювання розвитку видавничо-поліграфічної справи.

Виклад основного матеріалу. Видавничо-поліграфічний комплекс представляє собою систему господарювання, що складається з різних суб'єктів, спрямованих на створення різних інформаційних матеріалів.

У зв'язку з різноманітністю ситуацій у різних видавництвах по всій Україні, потрібен більш об'єктивний аналіз стану книговидання. Для цього використовуються статистичні дані, які надає Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова». Це найбільш об'єктивне джерело інформації, яке дозволяє робити висновки про поточний стан галузі. На початку грудня 2021 р. Книжковою палатою було зареєстровано близько 12 000 видань з загальним накладом понад 14 млн екземплярів. Ці показники зросли до понад 21 000 видань з загальним накладом понад 40 млн екземплярів до грудня 2023 р., що свідчить про позитивну динаміку у розвитку галузі. Фінансова підтримка допомогла видавництвам активізувати діяльність і збільшити обсяги

видань, що сприяло підвищенню продуктивності книговидання. Враховуючи ці позитивні тенденції, об'єктивний аналіз стану галузі є важливим для розробки ефективних стратегій розвитку та підтримки видавничо-поліграфічної справи в Україні [1]. Особливістю цього комплексу є тісна взаємодія його складових, таких як видавництва, поліграфічні підприємства та книготорговельні організації, що сприяє якісному виробництву та розповсюдженню продукції. Навіть у змінному цифровому середовищі, попит на друковану продукцію існує, і співпраця між видавцями та друкарнями залишається важливою. Розвиток ефективних форм співпраці та кооперації між суб'єктами видавничої справи та поліграфічного комплексу визначає конкурентоспроможність видавничої продукції на ринку, а завданням кожної складової є забезпечення високої якості та доступності продукції, а також підтримка споживачів на кожному етапі. Механізм управління розвитком галузі включає кілька основних складових. Перший блок – формування – передбачає розробку стратегічних напрямків та встановлення нормативно-правових рамок, а також створення ефективної законодавчої бази. В межах цього блоку держава розробляє та реалізує політику «технологічного поштовху», спрямовану на фінансування значних інноваційних проєктів та розробку відповідних державних програм. На жаль, державні та галузеві програми, які реалізуються в Україні, не відзначаються системним підходом. Аналіз нормативно-правової бази регулювання інноваційної діяльності свідчить про необхідність реформування системи управління галуззю, зокрема, щодо фінансування інновацій та розвитку високотехнологічної економіки. Діяльність видавничо-поліграфічної галузі залежить не лише від її внутрішніх взаємозв'язків, але й від зв'язків цієї галузі з іншими секторами національного господарства. На практиці ці зв'язки мають значний вплив на розвиток цієї індустрії друкованої інформації. Для успішного функціонування видавничо-поліграфічної галузі важливо визначити та оцінити якісні та кількісні зв'язки як в межах самої галузі (внутрішні), так і з іншими секторами (зовнішні). Знання цих зв'язків та їх значення є передумовою для підвищення швидкості поширення друкованої інформації та оптимізації всієї системи техніко-економічних зв'язків у видавничо-поліграфічному циклі. Одним із важливих завдань управління видавничо-поліграфічною галуззю є покращення цих зв'язків. Для виявлення оптимальних кількісних і якісних внутрішніх і зовнішніх зв'язків можна використовувати економіко-математичні методи та інформаційні технології. Тільки на основі цих методів та використання високопродуктивної техніки можна моделювати різноманітні господарські ситуації і з сукупності можливих варіантів вибирати оптимальні. Особливістю сучасного етапу розвитку української видавничо-поліграфічної галузі є те, що більшість підприємств цієї галузі належать до приватного сектору, тому необхідне подальше вдосконалення процесу управління. Ключовими цілями удосконалення процесу управління видавничо-поліграфічною галуззю є задоволення потреб суспільства у друкованій інформації та управління розвитком окремих підприємницьких структур, об'єднаних спільним видом діяльності, та їх синергетичний розвиток. Для досягнення цих цілей необхідні знання про властивості системи видавничо-поліграфічної галузі та способи формування та підтримання системи ефективного функціонування цієї галузі. Також потрібно мати засоби для вивчення властивостей та закономірностей впливу цих властивостей на результативність діяльності видавничо-поліграфічної галузі.

Застосування математичних моделей в державному регулюванні видавничо-поліграфічної галузі може стати корисним інструментом для управління та оптимізації цієї сфери. Математична модель дозволяє узагальнити

обґрунтування рішень щодо управління видавничо-поліграфічною галуззю, враховуючи різноманітні параметри та обмеження. Ці моделі можуть бути використані для прогнозування попиту на книжкову продукцію, що допомагає видавництвам і друкарням розуміти, які книги та які обсяги слід виробляти, щоб задовольнити попит споживачів. Математичні моделі можуть допомогти у вирішенні задач планування виробництва, розподілу ресурсів, управління запасами та іншими аспектами оптимізації виробничих процесів. Наприклад, вони можуть допомогти визначити оптимальні розміри друкарських накладів або розподілити робочий час машин в друкарні. Математичні моделі можуть бути використані для оцінки ефективності різних інвестиційних проєктів в галузі видавництва та поліграфії. Це допомагає приймати обґрунтовані рішення щодо розподілу фінансових ресурсів та вибору проєктів для розвитку. Математичні моделі можуть бути використані для моделювання різних ринкових умов, таких як конкуренція між видавництвами, зміни витрат на виробництво, зміни в цінах на папір та інші сировинні матеріали. Це допомагає аналізувати ризики та приймати рішення про стратегії розвитку. Математичні моделі можуть бути використані для прогнозування ринкових тенденцій та трендів у галузі видавництва та поліграфії. Це допомагає галузі адаптуватися до змін у попиті, технологічних інноваціях та інших факторах. Застосування математичних моделей може значно підвищити ефективність управління та прийняття стратегічних рішень у видавничо-поліграфічній галузі, сприяючи її стабільному розвитку та конкурентоспроможності.

Математична модель державного управління видавничо-поліграфічною галуззю у загальному вигляді може бути представлена наступними рівняннями:

Позначимо як J функцію, яка описує бажані результати державного управління галуззю. Ця функція може включати такі показники, як ефективність використання ресурсів, якість друкованої продукції, доступність культурних матеріалів тощо. Формально:

$$J = f(x_1, x_2, \dots, x_n) \quad (1)$$

де x_1, x_2, \dots, x_n – параметри, які впливають на діяльність галузі.

Обмеження: Обмеження можуть бути встановлені на рівень інвестицій, доступність ресурсів, обсяги виробництва тощо.

Перш за все, цільова функція J визначає бажані результати державного управління галуззю, включаючи ефективність використання ресурсів, якість друкованої продукції та доступність культурних матеріалів. Формально, ця функція представлена як $J = f(x_1, x_2, \dots, x_n)$, де x_1, x_2, \dots, x_n – параметри, що впливають на діяльність галузі.

Друге рівняння описує обмеження, які можуть бути встановлені на рівень інвестицій, доступність ресурсів, обсяги виробництва тощо. Формально, це рівняння $g_i(x_1, x_2, \dots, x_n) \leq b_i$, де g_i – обмеження, b_i – максимальне значення обмеження i -того параметра. Формально:

$$g_i(x_1, x_2, \dots, x_n) \leq b_i \quad (2)$$

де g_i – обмеження, b_i – максимальне значення обмеження i -того значення.

Нарешті, функція ефективності U використовується для визначення, наскільки добре виконуються певні цілі управління галуззю, залежно від цільової функції J . Формально, ця функція представлена як ефект від досягнення цілей управління. Ця функція може використовуватися для визначення, наскільки добре виконуються певні цілі управління галуззю. Формально:

$$U = h(J) \quad (3)$$

де U – ефект від досягнення цілей управління.

Ця математична модель дозволить узагальнити обґрунтування рішень щодо управління видавничо-поліграфічною галуззю, дозволяючи врахувати різноманітні параметри та обмеження.

Згідно [3] структура управління розвитком галузі складається з наступних компонентів.

Блок регулювання включає в себе соціально-економічні та організаційно-інформаційні інструменти, які визначаються з метою формування сприятливого економічного середовища та правового клімату. Це сприяє підвищенню ефективності діяльності органів регіональної влади та місцевого самоврядування у справах управління розвитком окремих галузей та регіонів. Такий підхід спрямований на забезпечення стабільного та збалансованого розвитку економіки на різних рівнях управління. Блок реалізації включає організаційно-економічні та бюджетно-фінансові механізми, спрямовані на сприяння економічним та організаційним процесам через застосування бюджетної, податкової, митної та грошово-кредитної державної політики. У видавничій галузі існують певні проблеми, причиною яких є необхідність визначення чіткої державної політики управління видавничо-поліграфічною галуззю, спрямованої на підтримку інтересів вітчизняних видавництв, а також вплив державних монополій, що призвели до недоліків у конкуренції та погіршення стану видавничого та поліграфічного секторів галузі. Це призвело до розпаду системи розповсюдження книг та втрати книгами своїх позицій у духовному житті суспільства. Державні органи недостатньо приділяють уваги важливим питанням, таким як інституційний розвиток, капіталізація суб'єктів галузі, стан конкурентного середовища, оновлення та ефективне використання матеріальних ресурсів у видавничій сфері, а також спрямування державних фінансових ресурсів у цей сектор. Ці та інші проблеми ускладнюються непростими умовами, в яких перебуває держава на даний час.

Українська видавнича справа майже невидима на світовому ринку та не має значного впливу на глобальні процеси. Підтримка та розвиток видавничо-поліграфічної галузі мають критичне значення для культурного, освітнього і інтелектуального розвитку нації, а також для її морального та соціального добробуту. Стан галузі впливає на формування кадрового та інтелектуального потенціалу країни, а також на її здатність до економічного розвитку, технічного та технологічного переоснащення. Необхідно розуміти, що втрати у видавничій галузі можуть мати довгострокові наслідки, що виявляться в недосяжності книжкової продукції, зниженні рівня освіти, а також втраті конкурентоспроможності країни в глобальному інформаційному просторі [2]. Необхідно наголосити, що видавництва виступають ключовою ланкою у всій галузі, функціонуючи як основні кредитори поліграфічних підприємств та книгарень. Швидке зниження їх кількості та обсягів виробництва може призвести

до системного занепаду цієї галузі, що негативно позначиться на культурному та освітньому розвитку суспільства. Особливо серйозні наслідки можуть виникнути у сфері навчального видавництва. Відсутність паперових підручників, особливо для молодших класів, та небажання держави виділяти кошти на їх друк може перетворити існуючі проблеми в освіті в глибоку кризу [1]. Це може призвести до зниження рівня освіченості населення та зменшення конкурентоспроможності країни на міжнародній арені. У цьому контексті необхідно вжити комплексу заходів для підтримки видавничо-поліграфічної галузі, включаючи фінансову підтримку видавництв, гарантовані державні закупівлі для бібліотек, податкові пільги та інші заходи, спрямовані на стимулювання розвитку галузі та культури читання у суспільстві. Недостатня увага до інституційного розвитку у галузі перешкоджає їй стати самостійним сегментом інформаційного ринку, зробила її вразливою до впливу як внутрішніх, так і зовнішніх чинників, і не привабливою для іноземного інвестування. Навіть при прийнятті закону України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки» пріоритетність інформаційного напрямку в економіці країни була задекларована, проте уряд не демонструє високого інтересу до розв'язання проблем інформаційного суспільства та захисту інтелектуальної власності. Рейтинги свідчать про високий рівень корупції та недостатній захист прав власності громадян. Україна стикається з відсутністю розвиненого ринку права інтелектуальної власності, що веде до значних втрат. Наприклад, за даними International Intellectual Property Alliance, при рівні піратства 85%, Україна щорічно втрачає 308 мільйонів доларів.

Зазначаючи загрозливу тенденцію кризового стану у підприємствах видавничо-поліграфічної галузі, яка впливає на сучасний інформаційний ринок та формує культуру та світогляд громадян України, важливо звернути увагу на необхідність кардинальних змін у законодавстві та управлінні видавничо-поліграфічною галуззю.

Висновки. У результаті аналізу негативної динаміки в розвитку видавничо-поліграфічної галузі, викликаній недооцінкою проблем формування інформаційного простору та сучасного ринку інформації, включаючи його складову – видавничо-поліграфічну справу, виявлено необхідність системного підходу до управління цією галуззю. Висвітлено важливі кроки, які мають бути здійснені на рівні держави, включаючи розробку національної стратегії розвитку книговидавництва, створення сприятливого економічного середовища та впровадження комплексу бюджетно-фінансових інструментів. Особлива увага приділяється формуванню інформаційної політики та економічної стратегії розвитку ІКТ. Проведено дослідження державних стратегій розвитку ІКТ, вивченню тенденцій розвитку ринку інформації разом із видавничо-поліграфічною галуззю та ринком інтелектуальної власності.

Список використаних джерел:

1. Качмар С.Й. Розвиток видавничо-поліграфічної діяльності в умовах війни. *Вісімдесят другі економіко-правові дискусії. Серія: Соціальні та гуманітарні науки* /29-30.01.2024: матеріали Міжнар. конф., м. Тернопіль-Ополе, 29-30 січня 2024 р. Тернопіль, 2024. С. 176–177.
2. Мельников О.В. Формалізація предметної області управління видавничо-поліграфічною галуззю. *Технологія і техніка друкарства*. 2013. № 2(40). С. 99–108. [https://doi.org/10.20535/2077-7264.2\(40\).2013.30741](https://doi.org/10.20535/2077-7264.2(40).2013.30741).
3. Про державну підтримку книговидавничої справи в Україні: Закон України від 06.03.2003 р. № 601-IV: станом на 31 берез. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/601-15#Text> (дата звернення: 12.06.2023).

4. Про закони розвитку та функціонування видавничо-поліграфічної галузі / О.В. Мельников та ін. *Технологія і техніка друкарства*. 2013. № 4(42). С. 117–125. [https://doi.org/10.20535/2077-7264.4\(42\).2013.30846](https://doi.org/10.20535/2077-7264.4(42).2013.30846).
5. Свінцицька О.М. Управління інвестиційним процесом у видавничо-поліграфічній галузі. *Актуальні проблеми економіки*. 2006. № 11. С. 49–53.
6. Alekseieva K. State Business Support Programs in Wartime Conditions. *Economic Affairs*. 2023. Vol. 68, № 1s. <https://doi.org/10.46852/0424-2513.1s.2023.26>.
7. Drok P. Formation and development of publishing and polygraphic business in Ukraine. *University Economic Bulletin*. 2019. № 43. P. 67–72. <https://doi.org/10.31470/2306-546x-2019-43-67-72>.
8. Galtsova O., Dmytrychenko M. Analysis of the current state of activity of the publishing industry of Ukraine. *Pryazovskyi Economic Herald*. 2021. № 3(26). <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2021-3-29>.
9. Korinko M., Zhelikhovskiy G. The Problems and Challenges of Modern Publishing and Printing Industry of Ukraine. *Informacijos mokslai*. 2020. Vol. 89. P. 8–16. <https://doi.org/10.15388/im.2020.89.36>.
10. Kotlyarevskyy Y. V. Development Directions of Innovative Processes in Publishing and Printing Industry. *Nauka ta innovacii*. 2015. Vol. 11, № 2. P. 5–19. <https://doi.org/10.15407/scin11.02.005>.
11. Safonov Y. M., Mykhailovska Y. M. An analysis of the current state of the publishing and printing industry in Ukraine. *Efektivna ekonomika*. 2019. № 6. <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.6.10>.
12. Timashov V.O., Lub D.O. Regulation of state publishing. *Problems of Innovation and Investment Development*. 2020. № 23. P. 136–147. <https://doi.org/10.33813/2224-1213.23.2020.14>.
13. Vorzhakova Y., Amelkyna A. Modern state and prospects of development of the publishing and printing industry of Ukraine. *Ekonomika ta derzhava*. 2019. № 12. P. 104. <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2019.12.104> [in Ukrainian].

References:

1. Kachmar S.Y. (2024). Rozvytok vydavnycho-polihrafichnoi diialnosti v umovakh viiny [Development of publishing and printing activities in the conditions of war]. *Visimdesiat druhi ekonomiko-pravovi dyskusii. Seriya: Sotsialni ta humanitarni nauky – Eighty-second economic and legal discussions. Series: Social and humanitarian sciences* /29-30.01.2024 : materialy Mizhnar. konf., m. Ternopil-Opole, 29-30 sichnia 2024 r. Ternopil, (pp. 176–177) [in Ukrainian].
2. Melnykov, O.V. (2013). Formalizatsiia predmetnoi oblasti upravlinnia vydavnycho-polihrafichnoi haluzziu [Formalization of the subject area of management of the publishing and printing industry]. *Tekhnolohiia i tekhnika drakarstva – Printing technology and technique*, 2(40), 99–108 [in Ukrainian].
3. Pro derzhavnu pidtrymku knyhovydavnychoi spravy v Ukraini: Zakon Ukrainy vid 06.03.2003 r. № 601-IV [On state support of book publishing in Ukraine: Law of Ukraine from March 06 2003, № 601-IV]: stanom na 31 berez. 2023 r. zakon.rada.gov.ua. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/601-15#Text> [in Ukrainian].
4. Melnykov O.V. & in. (2013). Pro zakony rozvytku ta funktsionuvannia vydavnycho-polihrafichnoi haluzi [About the laws of development and functioning of the publishing and printing industry]. *Tekhnolohiia i tekhnika drakarstva - Printing technology and technique*, 4(42), 117–125. [https://doi.org/10.20535/2077-7264.4\(42\).2013.30846](https://doi.org/10.20535/2077-7264.4(42).2013.30846) [in Ukrainian].
5. Svintsytska, O.M. (2006). Upravlinnia investytsiinym protsesom u vydavnycho-polihrafichnii haluzi [Management of the investment process in the publishing and printing industry. Actual problems of the economy. Management of the investment process in the publishing and printing industry]. *Aktualni problemy ekonomiky – Actual problems of the economy*, 11, 49–53 [in Ukrainian].
6. Alekseieva K.(2023). State Business Support Programs in Wartime Conditions. *Economic Affairs*, 68. <https://doi.org/10.46852/0424-2513.1s.2023.26> [in English].

7. Drok, P. (2019). Formation and development of publishing and polygraphic business in Ukraine. *University Economic Bulletin*, (43), 67–72. <https://doi.org/10.31470/2306-546x-2019-43-67-72> [in English].
8. Galtsova, O., & Dmytrychenko, M. (2021). Analysis of the current state of activity of the publishing industry of Ukraine. *Pryazovskyi Economic Herald*, (3(26)). <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2021-3-29> [in English].
9. Korinko, M., & Zhelikhovskiy, G. (2020). The Problems and Challenges of Modern Publishing and Printing Industry of Ukraine. *Information Sciences*, 89, 8–16. <https://doi.org/10.15388/im.2020.89.36> [in English].
10. Kotlyarevskyy, Y.V. (2015). Development Directions of Innovative Processes in Publishing and Printing Industry. *Science and innovation*, 11(2), 5–19. <https://doi.org/10.15407/scin11.02.005> [in English].
11. Safonov, Y.M., & Mykhailovska, Y.M. (2019). An analysis of the current state of the publishing and printing industry in Ukraine. *Efektivna ekonomika*, (6). <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.6.10> [in English].
12. Timashov & Lub. (2020). Regulation of state publishing. *Problems of Innovation and Investment Development*, (23), 136–147. <https://doi.org/10.33813/2224-1213.23.2020.14> [in English].
13. Vorzhakova, Y., & Amelkyna, A. (2019). Modern state and prospects of development of the publishing and printing industry of Ukraine. *Ekonomika ta derzhava*, (12), 104. <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2019.12.104> [in English].

Подано до редакції 23.03.24 р.

Прийнято до друку 26.04.24 р.